

Briselē, 2018. gada 3. decembrī
(OR. en)

14860/1/18
REV 1

LIMITE

FRONT 416
SIRIS 166
CODEC 2136
COMIX 656

Starpiestāžu lieta:
2018/0330(COD)

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par Eiropas Robežu un krasta apsardzi un ar ko atceļ Padomes Vienoto rīcību Nr. 98/700/TI, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1052/2013 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/1624

Pamatojoties uz 2018. gada jūnija secinājumiem un dodot ieguldījumu 2018. gada 19.–20. septembra Zalcburgas neformālajā samītā, Eiropas Komisija 2018. gada 12. septembrī nāca klajā ar jaunu ierosinājumu pastiprināt Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras (ERKA) pilnvaras. Zalcburgas neformālajā samītā valstu vai to valdību vadītāji kopīgi pauda apņemšanos minēto Komisijas priekšlikumu virzīt kā prioritāti. Eiropadome savos 2018. gada 18. oktobra secinājumos atkārtoti aicināja Padomi un Eiropas Parlamentu ERKA priekšlikumu izskatīt prioritārā kārtā.

TI padomē 2018. gada 12. oktobrī Luksemburgā notikušās diskusijas apliecināja to, ka paplašinātajām pilnvarām ir plašs atbalsts, jo īpaši attiecībā uz atgriešanas darbībām un tām operācijām, ko Aģentūra veic trešās valstīs. To pašu apliecināja arī diskusijas, kas norisinājās Robežu jautājumu darba grupā, kā arī Imigrācijas, robežu un patvēruma jautājumu stratēģiskajā komitejā (SCIFA) 2018. gada 23. oktobrī.

Pamatojoties uz šo plašo dalībvalstu pausto atbalstu un lai uzturētu spēkā pozitīvo sarunu dinamiku, prezidentvalsts pieņēma lēmumu censties vienoties par daļēju vispārējo pieeju divos turpmāk izklāstītajos jautājumos.

a) Noteikumi par Aģentūras rīcību atgriešanās jomā

Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2018. gada 28. novembra sanāksmē nolēma aicināt Padomi apstiprināt daļēju vispārējo pieeju, pamatojoties uz kompromisu, kas iekļauts no 49-1. panta līdz 54. pantam. Lai ņemtu vērā minētās diskusijas iznākumu, šajos noteikumos, kas izklāstīti šīs piezīmes pielikumā, ir iekļauti daži grozījumi tekstā, kurš Pastāvīgo pārstāvju komitejai tika iesniegts 2018. gada 28. novembrī.

Prezidentvalsts ir ņēmusi vērā vairumu no bažām un ierosinājumiem, ko dalībvalstis pauda minēto diskusiju laikā. Šajā ziņā prezidentvalsts kompromisa tekstā uzmanība pievērsta šādiem jautājumiem:

a) Sadarbība starp Aģentūru un dalībvalstīm atgriešanās jomā

Lai uzsvērtu dalībvalstu primāro lomu un atbalstītu Aģentūras atbalstošo lomu atgriešanās jomā, prezidentvalsts mērķis ir, izmantojot jaunu 49–1. pantu, precizēt, ka visu ar atgriešanos saistīto pasākumu īstenošana notiek vai nu pēc attiecīgo dalībvalstu pieprasījuma vai arī pēc Aģentūras iniciatīvas, vienojoties ar attiecīgo dalībvalsti un ievērojot tās kompetenci.

b) Dalībvalstīm visās atgriešanas fāzēs sniegtā tehniskā un operatīvā palīdzība

Pēc vairāku delegāciju ierosinājuma prezidentvalsts 49. pantā precizēja, ka Aģentūra sniedz tehnisku un operatīvu palīdzību visās trešo valstu valstspiederīgo atgriešanas fāzēs, tostarp attiecībā uz pēcatgriešanas un pēcierašanās darbībām un atbalstītu brīvprātīgu atgriešanos. Tekstā arī paredzēts finansiāls atbalsts, lai izveidotu valstu atgriešanas lietu pārvaldības sistēmas.

c) Informācijas apmaiņas sistēmas un atgriešanas pārvaldība

Kompromisa priekšlikumā precizēts, ka Aģentūras apstrādātajos personas datos ir jo īpaši jāiekļauj biometriskie un biogrāfiskie dati, ja nepieciešams, lai apstiprinātu trešo valstu valstspiederīgo identitāti.

B) Sadarbība ar trešām valstīm

Prezidentvalsts kompromisa mērķis attiecībā priekšlikuma pantiem par sadarbību ar trešām valstīm (72. –79. pants) ir pievērsties galvenokārt šādiem problēmjasutājumiem:

- a) Dalībvalstis ar regulu reglamentētajās jomās var sadarboties ar trešām valstīm. Šāda sadarbība var notikt, pamatojoties uz divpusējiem vai daudzpusējiem nolīgumiem vai citu veidu vienošanos, vai izmantojot reģionālus sadarbības tīklus.
- b) Daudzas dalībvalstis ir norādījušas, ka trešo valstu teritorijā veiktām operācijām jāpiemēro brīvprātības princips. Prezidentvalsts centās rast risinājumu šai vēlmei, 75. pantu papildinot ar jaunu 3.a punktu. Vairums delegāciju pauda stingru atbalstu ierosinājumam dot dalībvalstīm iespēju attiekties no ieguldījuma sniegšanas trešā valstī notiekošā operācijā, ja tās saskaras ar situāciju, kas būtiski negatīvi ietekmētu valsts uzdevumu izpildi, vai arī ja iesaistīto darbinieku drošība nevar tikt garantēta tiktāl, ciktāl tas apmierinātu attiecīgo dalībvalsti. Tāpēc prezidentvalsts nolēma to kvadrātiekvās iekļaut tekstā, zemspvītras piezīmē precizējot, ka par formulējumu norisināsies turpmākas sarunas un turpmākas diskusijas attiecībā uz pastāvīgo korpusu.
- c) TI padomnieku sanāksmēs notika garas diskusijas par Komisijas lomu sadarbībā ar trešām valstīm. Prezidentvalsts uzskata, ka pašreizējā kompromisa priekšlikumā tā ir panākusi līdzsvaru starp dalībvalstu paziņošanas pienākumu, kas izriet no Līgumiem, un dalībvalstu suverenitāti. Pirms tiek noslēgts jauns divpusējs vai daudzpusējs nolīgums, kas minēts 73. panta 1. punktā, dalībvalstis Komisijai paziņo par tā noteikumiem, kuri saistīti ar robežu pārvaldību un atgriešanos.

- d) Pamatojoties uz kompromisa tekstu, ir paplašināta darbības joma rezervei, ko Aģentūra izmanto, lai trešās valstīs izvietotu sadarbības koordinatorus, ļaujot izvirzīt arī citus ekspertus, kas nav Aģentūras štata darbinieki. Reaģējot uz vairāku delegāciju pausto vēlmi, kompromisā ir paredzēts Aģentūrai dot iespēju atbalstīt to, ka dalībvalstis atgriešanas sadarbības koordinatorus izviesto tajās trešās valstīs, kurās Aģentūra pati nav izvietojusi atgriešanas sadarbības koordinatorus.

Prezidentvalsts vēlas uzsvērt, ka pastāvīgā korpusa sastāva ietekme uz Aģentūras darbībām trešās valstīs būs jāprecizē vēlākā posmā sarunās par pastāvīgā korpusa izveidi.

Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek lūgta aicināt Padomi panākt daļēju vispārēju pieeju par priekšlikuma 49-1. –54. pantu un 72. –79. pantu, ņemot vērā šādus elementus:

- vienošanos par šādu daļēju vispārēju pieeju panākt, pamatojoties uz principu, ka ne par ko nav panākta galīga vienošanās, kamēr tā nav panākta par visu kopumā, un –lai nodrošinātu vispārēju regulas projekta saskaņotību – tā neizslēdz iespēju ieviest turpmākus grozījumus pantos, par kuriem jau panākta provizoriska vienošanās;
- šāda daļēja vispārēja pieeja neskar jebkādus horizontālus jautājumus, jo īpaši jautājumus attiecībā uz pastāvīgo korpusu;
- šāda daļēja vispārēja pieeja nedod pilnvaras prezidentvalstij iesaistīties neoficiālos dialogos ar Eiropas Parlamentu par tām priekšlikuma daļām, par kurām panākta provizoriska vienošanās.

8. IEDAĻA

AĢENTŪRAS RĪCĪBA ATGRIEŠANAS JOMĀ

*49-1.[...] pants*¹

Kopīga atbildība

2. Pēc attiecīgās dalībvalsts pieprasījuma vai Aģentūras iniciatīvas un vienojoties ar attiecīgajām dalībvalstīm un ievērojot to kompetenci, Aģentūra sniedz tehnisko un operatīvo palīdzību pasākumu īstenošanā, kas attiecas uz [...] atgriešanās [...] Dalībvalstis saglabā galveno atbildību par atgriešanas lēmumu izdošanu un par to pasākumu pieņemšanu, kuri attiecas uz atgriežamo personu aizturēšanu saskaņā ar Direktīvu 2008/115/EK.

49. pants

Atgriešana

1. Attiecībā uz atgriešanu Aģentūra, ievērojot pamattiesības un saskaņā ar Savienības tiesību, kā arī starptautisko tiesību vispārējiem principiem, tostarp bēgļu aizsardzības un bērnu tiesību jomā, jo īpaši:
- a) sniedz tehnisko un operatīvo palīdzību dalībvalstīm trešo valstu valstspiederīgo atgriešanā visos tās posmos [...], tostarp sniedzot palīdzību sagatavošanas darbībās, kas vajadzīgas, lai izdotu [...] atgriešanas lēmumus, [...] un saistībā ar citām pirmsatgriešanās, [...] ar atgriešanu saistītām un pēcatgriešanās un pēcierašanās darbībām, ko veic dalībvalstis, tostarp atbalstītu brīvprātīgu [...] atgriešanos, lai panāktu integrētu atgriešanas pārvaldības sistēmu dalībvalstu kompetento iestāžu starpā, piedaloties attiecīgajām trešo valstu iestādēm un citām attiecīgām ieinteresētām personām;

¹ Šis teksts pēc tam, kad būs izskatīts viss pants, būs jāiekļauj 7. panta 2. punktā.

- b) sniedz tehnisku un operatīvu palīdzību dalībvalstīm, kas saskaras ar problēmām attiecībā uz atgriešanu vai migrācijas spiediena [...] novēršanu, tostarp, izmantojot migrācijas pārvaldības atbalsta vienības [...];
- c) izstrādā nesaistošu etalonmodeli valsts atgriešanas lietu pārvaldības sistēmai, kurā [...] apraksta [...] šādu sistēmu struktūru, kā arī sniedz tehnisku un operatīvu palīdzību dalībvalstīm, izstrādājot [...] šādas sistēmas, kas ir [...] saderīgas ar modeli;
- d) izveido un izmanto centralizētu sistēmu un komunikācijas infrastruktūru, [...] kas ļauj savienot dalībvalstu valsts atgriešanas pārvaldības sistēmas [...] ar centrālo sistēmu, **datu un informācijas apmaiņai, tostarp statistikas datu automatizētai apmaiņai**, kā arī sniedz tehnisku un operatīvu palīdzību dalībvalstīm, kas pieslēdzas komunikācijas struktūrai;
- e) sniedz dalībvalstīm tehnisku un operatīvu palīdzību, lai identificētu trešo valstu valstspiederīgos un iegūtu ceļošanas dokumentus, tostarp izmantojot konsulāro sadarbību, neizpaužot informāciju par to, ka ir iesniegts starptautiskās aizsardzības pieteikums; organizē un koordinē atgriešanas operācijas un sniedz atbalstu saistībā ar brīvprātīgu [...] atgriešanos, sadarbojoties ar dalībvalstīm;
- f) organizē, veicina un koordinē darbības, kas ļauj dalībvalstu starpā veikt informācijas apmaiņu un apzināt un apkopot paraugpraksi atgriešanas jautājumos;
- g) no sava budžeta finansē vai līdzfinansē šajā nodaļā minētās operācijas, intervences pasākumus un darbības, tostarp [...] izmaksas, ko rada valstu atgriešanas pārvaldības sistēmu izstrāde vai nepieciešamā pielāgošana [...], saskaņā ar Aģentūrai piemērojamiem finanšu noteikumiem.

[...] [...] ²³

2. Šā panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā tehniskā un operatīvā palīdzība aptver darbības, lai palīdzētu dalībvalstu kompetentajām iestādēm veikt atgriešanas procedūras, jo īpaši sniedzot:
 - a) mutiskās tulkošanas pakalpojumus;
 - b) praktisku informāciju, analīzi un ieteikumus par atgriešanas trešām valstīm, uz kurām attiecas šīs regulas īstenošana, attiecīgā gadījumā sadarbojoties ar citām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām, tostarp EASO;
 - c) padomu un tehnisko un operatīvo palīdzību atgriešanas procedūru īstenošanā un pārvaldībā atbilstoši Direktīvai 2008/115/EK, tostarp, sniedzot palīdzību sagatavošanas darbībās, kas vajadzīgas, lai izdotu [...] atgriešanas lēmumus, kā arī personu identifikēšanā un ceļošanas dokumentu iegūšanā;
 - d) padomu un palīdzību to pasākumu īstenošanā, ko veic dalībvalstis un kas nepieciešami, lai nodrošinātu atgriežamo personu pieejamību atgriešanas nolūkiem [...], kā arī [...] novērstu atgriežamo personu aizbēgšanu, saskaņā ar Direktīvu 2008/115/EK un starptautiskajām tiesībām;
 - e) iekārtas, spējas un zināšanas atgriešanas lēmumu īstenošanā un trešo valstu valstspiederīgo identifikēšanā.
3. Aģentūras mērķis ir izveidot sinerģijas un savienot Savienības finansētus tīklus un programmas atgriešanas jomā, cieši sadarbojoties ar Komisiju un ar attiecīgo ieinteresēto personu, tostarp Eiropas migrācijas tīkla, atbalstu.

²

[...]

³

Dažas delegācijas ieteica risināt šo jautājumu saistībā ar diskusijām par Aģentūras uzdevumiem (10. pants).

4. Izņēmuma kārtā Aģentūra var saņemt dotācijas no Savienības līdzekļiem, kas paredzēti atgriešanas darbībām saskaņā ar Aģentūrai piemērojamiem finanšu noteikumiem. Aģentūra nodrošina, ka visos tās dotāciju nolīgumos ar dalībvalstīm nosacījums finanšu atbalsta piešķiršanai ir hartas pilnīga ievērošana.

50. pants

Informācijas apmaiņas sistēmas un atgriešanas pārvaldība

[...]

1. [...] Aģentūra izveido, izmanto un uztur informācijas apmaiņas sistēmu saskaņā ar 49. panta 1. punkta d) apakšpunktu, ar kuru apstrādā operatīvos datus un informāciju, kā arī personas datus, ko dalībvalstu atgriešanas pārvaldības sistēmas dara zināmus un kas Aģentūrai ir nepieciešami, lai tā varētu sniegt tehnisku un operatīvu palīdzību [...] ⁴. Šādi personas dati ietver tikai [...]:
- a) biogrāfijas vai biometriskos datus [...], tostarp visu veidu dokumentus, kurus var uzskatīt par valstspiederības pierādījumu vai *prima facie* pierādījumiem, Aģentūras vajadzībām, lai sniegtu palīdzību trešo valstu valstspiederīgo identitātes un valstspiederības apstiprināšanā;

⁴ Jāiekļauj jauns apsvērums: Tehniskos standartus informācijas sistēmām un lietojumprogrammatūrām būtu jānosaka ar standartiem, ko izmanto eu-LISA citām IT sistēmām brīvības, drošības un tiesiskuma telpā.

b) [...] biogrāfijas datus vai pasažieru sarakstus Aģentūras vajadzībām, kas sniedz palīdzību atgriešanas operāciju uz trešām valstīm koordinēšanā vai organizēšanā, neatkarīgi no izmantotā transporta veida.

2. Aģentūra arī izstrādā, ievieš un ekspluatē lietojumprogrammatūras, kas ļauj apmainīties ar [...] informāciju atgriešanas nolūkā Eiropas Robežu un krasta apsardzes ietvaros, kā arī ar trešo valstu iestādēm vai starptautiskām organizācijām, saskaņā ar Komisijas Lēmumu (ES, *Euratom*) 2015/444 un Komisijas Lēmumu (ES, *Euratom*) 2015/443.

3. Lietojumprogrammatūras var arī nodrošināt iespēju apmainīties ar personas datiem [...], ja šāda apmaiņa ir nepieciešama [...] 88. panta a) un b) apakšpunktā paredzētajos nolūkos un saskaņā 87. līdz 89. panta noteikumiem.

4. Ar personas datiem apmainās saskaņā ar attiecīgi 87. un 89. pantu.⁵ [...]

51. pants

Atgriešanas operācijas

1. Neiedziļinoties atgriešanas lēmumu būtībā, Aģentūra sniedz tehnisko un operatīvo palīdzību un nodrošina atgriešanas operāciju koordināciju vai organizēšanu, tostarp fraktējot gaisa kuģus šādu operāciju mērķim vai organizējot atgriešanu ar regulārajiem lidojumiem. Aģentūra var pēc savas iniciatīvas saskaņā ar [...] 49-1. pantu koordinēt vai organizēt atgriešanas operācijas.

⁵ Ierosinājums svītrot, ņemot vērā to, ka datu glabāšana un dzēšana ir precīzi reglamentēta Vispārīgajā datu aizsardzības regulā, ko piemēro ES iestādēm un aģentūrām un kas drīzumā tiks pieņemta, aizstājot Regulu (EK) 45 2001.

2. Dalībvalstis, izmantojot 50. panta 1. punktā [...] minēto sistēmu, sniedz operatīvos datus par atgriešanu, kas nepieciešami, lai Aģentūra varētu izvērtēt atgriešanas vajadzības, un informē Aģentūru par to indikatīvo plānoto atgriežamo personu skaitu un trešām atgriešanas valstīm gan attiecībā uz attiecīgās valsts atgriešanas operācijām, gan to vajadzībām pēc Aģentūras palīdzības vai tās veiktas koordinēšanas. Aģentūra izstrādā un uztur izvērstu operatīvo plānu, lai nodrošinātu pieprasītājām dalībvalstīm vajadzīgo operatīvo palīdzību un pastiprinājumu, tostarp sniedzot tehnisko aprīkojumu. Aģentūra var pēc savas iniciatīvas saskaņā ar [...] 49-1. pantu vai pēc kādas dalībvalsts pieprasījuma iekļaut izvērstajā operatīvajā plānā to atgriešanas operāciju datumus un galamērķus, kuras tā uzskata par nepieciešamām, balstoties uz vajadzību novērtējumu. Valde pēc izpilddirektora priekšlikuma lemj par izvērstā operatīvā plāna modus operandi.
3. Aģentūra var sniegt tehnisko un operatīvo palīdzību un vai nu pēc iesaistīto dalībvalstu pieprasījuma, vai pēc pašas ierosinājuma saskaņā ar [...] 49-1. pantu var arī nodrošināt koordinēšanu vai organizēšanu tādām atgriešanas operācijām, kurām transportlīdzekļus un piespiedu atgriešanas pavadīšanas speciālistus ("savākšanas atgriešanas operācijas") dara pieejamus atgriešanas trešā valsts. Iesaistītās dalībvalstis un Aģentūra nodrošina, lai visas atgriešanas operācijas laikā tiktu garantēta pamattiesību ievērošana, neizraidīšanas princips un piespiešanas līdzekļu samērīga izmantošana. Vismaz viens dalībvalsts pārstāvis un viens piespiedu atgriešanas uzraudzības speciālists no rezerves, kas izveidota saskaņā ar 52. pantu, vai no iesaistītās dalībvalsts uzraudzības sistēmas ir klāt visu atgriešanas operācijas laiku līdz ierašanās brīdim atgriešanas trešā valstī.
4. Izpilddirektors nekavējoties izstrādā atgriešanas plānu savākšanas atgriešanas operācijām. Izpilddirektors un jebkura iesaistītā dalībvalsts vienojas par plānu, kurā sīki aprakstīti savākšanas atgriešanas operācijas organizatoriskie un procesuālie aspekti, ņemot vērā ietekmi uz pamattiesībām un šādu operāciju riskus. Jebkuram grozījumam vai pielāgojumam šajā plānā nepieciešama 3. punktā un šajā punktā minēto pušu piekrišana.

- [...] Savākšanas atgriešanas operāciju atgriešanas plāns ir saistošs gan Aģentūrai, gan jebkurai iesaistītajai dalībvalstij. Tas aptver visus savākšanas atgriešanas operācijas veikšanai nepieciešamos pasākumus.
5. [...] Aģentūras organizētās vai koordinētās atgriešanas operācijās uzrauga saskaņā ar Direktīvas 2008/115/EK 8. panta 6. punktu. [...] Piespiedu atgriešanas uzraudzības speciālists iesniedz izpilddirektoram, pamattiesību amatpersonai un visu konkrētajā operācijā iesaistīto dalībvalstu kompetentajām iestādēm ziņojumu par katru uzraudzītu piespiedu atgriešanas operāciju. Vajadzības gadījumā attiecīgi izpilddirektors un valstu kompetentās iestādes nodrošina atbilstīgus turpmākos pasākumus.
- 5.a Ja Aģentūrai ir bažas saistībā ar pamattiesību ievērošanu atgriešanas operācijas laikā, tā par savām bažām paziņo iesaistītajām dalībvalstīm un Komisijai.
6. Izpilddirektors izvērtē atgriešanas operāciju rezultātus un reizi sešos mēnešos nosūta valdei detalizētu novērtējuma ziņojumu par visām iepriekšējā pusgadā veiktajām atgriešanas operācijām līdz ar pamattiesību amatpersonas novērojumiem. Izpilddirektors veic minēto rezultātu vispusīgu salīdzinošo analīzi, lai uzlabotu atgriešanas operāciju kvalitāti, saskanību un efektivitāti. Izpilddirektors iekļauj minēto analīzi Aģentūras gada darbības pārskatā.
7. Aģentūra finansē vai līdzfinansē atgriešanas operācijas no sava budžeta saskaņā ar Aģentūrai piemērojamiem finanšu noteikumiem, piešķirot prioritāti tām operācijām, ko īsteno vairāk nekā viena dalībvalsts vai ko īsteno no karsto punktu zonām [vai kontrolētiem centriem].

Piespiedu atgriešanas uzraudzības speciālistu rezerve

1. Aģentūra pēc apspriešanās ar pamattiesību amatpersonu no dalībvalstu kompetentajām struktūrām izveido to piespiedu atgriešanas uzraudzības speciālistu rezervi, kuri veic piespiedu atgriešanas uzraudzību saskaņā ar Direktīvas 2008/115/EK 8. panta 6. punktu un kuri ir apmācīti saskaņā ar šīs regulas 62. pantu.
2. Valde pēc izpilddirektora priekšlikuma nosaka to piespiedu atgriešanas uzraudzības speciālistu specializāciju un skaitu, kuri jādara pieejami minētajai rezervei. Tādu pašu procedūru piemēro jebkādām turpmākām izmaiņām specializācijā un kopējā skaitā. Dalībvalstis ir atbildīgas par rezerves papildināšanu, ieceļot noteiktajai specializācijai atbilstošus piespiedu atgriešanas uzraudzības speciālistus, [...] neskarot šādu uzraudzības speciālistu neatkarību saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ja tiem ir šāda neatkarība. Rezervē iekļauj piespiedu atgriešanas uzraudzības speciālistus ar specializētām zināšanām bērnu aizsardzības jomā.
3. Dalībvalstu ieguldījumu piespiedu atgriešanas uzraudzības speciālistu nosūtīšanai atgriešanas operācijās un pasākumos nākamajam gadam plāno, pamatojoties uz ikgadējām divpusējām sarunām un nolīgumiem starp Aģentūru un dalībvalstīm. Saskaņā ar minētajiem nolīgumiem dalībvalstis dara pieejamus piespiedu atgriešanas uzraudzības speciālistus izvietošanai pēc Aģentūras pieprasījuma, ja vien tās nesaskaras ar ārkārtas situāciju, kas būtiski ietekmē valsts uzdevumu izpildi. Šādu pieprasījumu iesniedz vismaz 21 darba dienu pirms plānotās izvietošanas vai piecas darba dienas pirms ātrās reaģēšanas atgriešanas nodrošināšanas operācijas.
4. Aģentūra pēc pieprasījuma dara piespiedu atgriešanas uzraudzības speciālistus pieejamus iesaistītajām dalībvalstīm, lai tie dalībvalstu vārdā visā atgriešanas operāciju un atgriešanas nodrošināšanas operāciju laikā uzraudzītu, vai tās tiek pareizi īstenotas. Visām atgriešanas operācijām, kurās ir iesaistīti bērni, tā dara pieejamus piespiedu atgriešanas uzraudzības speciālistus ar specializētām zināšanām bērnu aizsardzības jomā.

5. Uz piespiedu atgriešanas uzraudzības speciālistiem atgriešanas operāciju vai atgriešanas nodrošināšanas operāciju laikā aizvien attiecas viņu piederības dalībvalsts disciplinārie pasākumi.

53. pants

Atgriešanas vienības

1. Aģentūra var izvietot atgriešanas vienības vai nu pēc dalībvalsts pieprasījuma, vai pēc savas iniciatīvas [...] saskaņā ar [...] 49-1. pantu, atgriešanas nodrošināšanas operāciju laikā, migrācijas pārvaldības vienību ietvaros vai pēc vajadzības, lai sniegtu papildu tehnisko un operatīvo palīdzību atgriešanas jomā, tostarp gadījumos, kad šādas problēmas ir saistītas ar migrācijas spiedienu, lielām uz ieceļošanu vērstām migrācijas plūsmām vai [...] jūrā izglābtiem trešo valstu valstspiederīgajiem.
2. Šīs regulas 41. panta 2., 3., 4. un 5. punktu un 44., 45. un 46. pantu piemēro Eiropas atgriešanas vienībām *mutatis mutandis*.

54. pants

Atgriešanas nodrošināšanas operācijas

1. Apstākļos, kad uz dalībvalsti gulstas slogs, īstenojot pienākumu atgriezt trešo valstu valstspiederīgos, uz kuriem attiecas dalībvalsts izdots atgriešanas lēmums, Aģentūra vai nu pēc savas iniciatīvas [...] saskaņā ar [...] 49-1. pantu, vai pēc minētās dalībvalsts pieprasījuma sniedz atbilstīgu tehnisko un operatīvo palīdzību personu atgriešanas nodrošināšanas operācijas veidā. Šāda iejaukšanās var ietvert atgriešanas vienību izvietojumu uzņēmējā dalībvalstī, kas sniedz palīdzību atgriešanas procedūru īstenošanā, un atgriešanas operāciju organizēšanu no uzņēmējas dalībvalsts.

2. Aģentūra var arī sākt atgriešanas nodrošināšanas operācijas trešās valstīs, pamatojoties uz norādījumiem, kas izklāstīti daudzgadu politikas stratēģiskās plānošanas ciklā saskaņā ar 74. panta 2. punktu, ja šādai trešai valstij ir vajadzīga papildu tehniskā un operatīvā palīdzība saistībā ar tās atgriešanas darbībām. Šāds intervences pasākums var ietvert atgriešanas vienību izvietojumu, lai sniegtu tehnisku un operatīvu palīdzību trešās valsts atgriešanas darbībām.
3. Apstākļos, kad dalībvalsts saskaras ar īpašām un nesamērīgām problēmām, īstenojot pienākumu atgriezt trešo valstu valstspiederīgos, uz kuriem attiecas atgriešanas lēmums, Aģentūra vai nu pēc savas iniciatīvas saskaņā ar [...] 49-1. pantu, vai pēc minētās dalībvalsts pieprasījuma sniedz atbilstīgu tehnisko un operatīvu palīdzību ātrās reaģēšanas atgriešanas nodrošināšanas operāciju veidā. Ātrās reaģēšanas atgriešanas nodrošināšanas operācija var ietvert atgriešanas vienību ātru izvietojumu uzņēmējā dalībvalstī, kas sniedz palīdzību atgriešanas procedūru īstenošanā, un atgriešanas operāciju organizēšanu no uzņēmējas dalībvalsts.
4. Atgriešanas nodrošināšanas operācijās izpilddirektors nekavējoties izstrādā operatīvo plānu, vienojoties ar uzņēmēju dalībvalsti un līdzdalīgajām dalībvalstīm. Piemēro attiecīgos 39. panta noteikumus.
5. Izpilddirektors pieņem lēmumu par operatīvo plānu pēc iespējas drīzāk un – 2. punktā minētajā gadījumā – piecās darba dienās. Lēmumu rakstveidā nekavējoties paziņo attiecīgajām dalībvalstīm un valdei.
6. Aģentūra finansē vai līdzfinansē atgriešanas nodrošināšanas operācijas no sava budžeta saskaņā ar Aģentūrai piemērojamiem finanšu noteikumiem.

Jauns apsvēruma (saistīts ar 72. panta 2. punktu]

Trešām valstīm sniegtajai palīdzībai būtu jāpapildina atbalsts, ko Aģentūra sniedz dalībvalstīm to Savienības pasākumu piemērošanā, kuri saistīti ar ārējo robežu pārvaldību un atgriešanas lēmumu izpildi.

Jauns apsvēruma (saistīts ar 74. pantu]

Divpusēji un daudzpusēji nolīgumi, ko dalībvalstis noslēgušas ar trešām valstīm jomās, uz kurām attiecas integrētā robežu pārvaldība, var ietvert drošības ziņā sensitīvu informāciju. Paziņojot par šiem nolīgumiem Komisijai, ar tiem būtu attiecīgi jārīkojas.

2. APAKŠIEDAĻA

SADARBĪBA AR TREŠĀM VALSTĪM

72. pants

Sadarbība ar trešām valstīm

1. Saskaņā ar 3. panta g) punktu dalībvalstis un Aģentūra sadarbojas ar trešām valstīm nolūkā īstenot integrētu robežu pārvaldību un migrācijas politiku, ieskaitot atgriešanu.
2. Pamatojoties uz politikas prioritātēm, kas noteiktas saskaņā ar 8. panta 4. punktu, Aģentūra sniedz tehnisko un operatīvo palīdzību trešām valstīm, ievērojot Savienības ārējās darbības politiku, tostarp attiecībā uz pamattiesību aizsardzību un neizraidīšanas principu.
3. Aģentūra un dalībvalstis ievēro Savienības tiesības, tostarp normas un standartus, kas ir Savienības *acquis* daļa, ja sadarbība ar trešām valstīm notiek šo valstu teritorijā.

73. pants
Dalībvalstu sadarbība ar trešām valstīm

1. [...] Dalībvalstis var [...] sadarboties [...] operatīvā līmenī [...] ar vienu vai vairākām trešām valstīm **jomās, ko aptver šīs regulas priekšmets.** Šāda sadarbība [...] **var ietvert** informācijas apmaiņu **un [...] var** notikt, balstoties uz divpusējiem vai daudzpusējiem nolīgumiem, [...] **citiem vienošanos veidiem vai** izmantojot reģionālus sadarbības tīklus, kā pamatā ir šie nolīgumi.
2. Noslēdzot 1. punktā minētos divpusējos un daudzpusējos nolīgumus, dalībvalstis [...] **var** iekļaut noteikumus par informācijas apmaiņu un sadarbību *EUROSUR nolūkā* [...]. [...] **Ja šādi nolīgumi ietver šādus noteikumus,** [...] **piemēro** 76. panta 2. punktu un 90. pantu.
3. Šā panta 1. punktā minētais nolīgums atbilst Savienības un starptautisko tiesību aktiem pamattiesību un starptautiskās aizsardzības jomā, tostarp Eiropas Savienības Pamattiesību hartai, Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai un Konvencijai par bēgļa statusu, jo īpaši attiecībā uz neizraidīšanas principu. Kad šādus nolīgumus īsteno, ņemot vērā arī 8. pantu, dalībvalstis [...] vērtē un ņem vērā vispārīgo situāciju attiecīgajā trešā valstī.

74. pants
Sadarbība starp Aģentūru un trešām valstīm

1. Aģentūra var sadarboties ar trešo valstu iestādēm, kas ir kompetentas jautājumos, uz kuriem attiecas šī regula, un ciktāl vajadzīgs, lai pildītu savus uzdevumus.
2. To darot, [...] **Aģentūra** ar Savienības delegāciju un attiecīgā gadījumā KDAP misiju un operāciju atbalstu un koordinācijā ar tām rīkojas saskaņā ar Savienības ārējās darbības politiku, tostarp attiecībā uz pamattiesību aizsardzību un neizraidīšanas principu, **pilnībā ievērojot to pilnvaras.**

3. Apstākļos, kuros no Eiropas Robežu un krasta apsardzes [pastāvīgā korpusa]⁶ nepieciešama robežu pārvaldības un atgriešanas vienību izvietošana trešā valstī, kur vienību dalībniekiem būs izpildpilnvaras, Savienība ar attiecīgo trešo valsti noslēdz statusa nolīgumu. Statusa nolīgums ietver visus aspektus, kas vajadzīgi, lai veiktu minētās darbības. Tajā jo īpaši nosaka operācijas apmēru un vienību dalībnieku civiltiesisko atbildību un kriminālatbildību, uzdevumus un pilnvaras. Ar statusa nolīgumu nodrošina, ka šo operāciju laikā tiek pilnībā ievērotas pamattiesības.
4. Ja tādas ir pieejamas, [...] Aģentūra arī rīkojas, ievērojot darba vienošanās, ko noslēdz ar minētajām iestādēm saskaņā ar Savienības tiesībām un politiku atbilstoši 77. panta 6. punktam. Minētās darba vienošanās paredz precīzi noteiktu sadarbības jomu, veidu un mērķi un attiecas uz operatīvās sadarbības vadību, un var iekļaut noteikumus par sensitīvas neklasificētas informācijas apmaiņu un sadarbību *EUROSUR* ietvaros saskaņā ar 75. panta 3. punktu. Visas darba vienošanās par apmaiņu ar klasificētu informāciju noslēdz saskaņā ar 77. panta 6. punktu. Aģentūra ievēro Savienības tiesības, tostarp normas un standartus, kas ir Savienības *acquis* daļa.
5. Aģentūra palīdz īstenot starptautiskās vienošanās un juridiski nesaistošas vienošanās par atgriešanas jautājumiem, kuras Savienība noslēgusi ar trešām valstīm Savienības ārējās darbības politikas satvarā un jautājumos, uz kuriem attiecas šī regula.
6. Aģentūra var izmantot Savienības finansējumu saskaņā ar to instrumentu noteikumiem, ar kuriem atbalsta trešās valstis un kas ar tām ir saistīti. Jautājumos, uz kuriem attiecas šī regula, un saskaņā ar finanšu noteikumiem, kas piemērojami Aģentūrai, tā var uzsākt un finansēt tehniskās palīdzības projektus trešās valstīs.
7. Aģentūra informē Eiropas Parlamentu un Padomi par darbībām, kas tiek veiktas, ievērojot šo pantu.

⁶ Pastāvīgā korpusa sastāva ietekme jāprecizē vēlāk, kad būs pabeigtas sarunas par pastāvīgo korpusu.

8. [...] Aģentūra izvērtējumu par sadarbību ar trešām valstīm iekļauj gada ziņojumos.

75. pants

Tehniskā un operatīvā palīdzība, ko Aģentūra sniedz trešām valstīm

1. Kā paredzēts 72. panta [...] **2. punktā**, [...] Aģentūra var koordinēt operatīvo sadarbību starp dalībvalstīm un trešām valstīm un sniegt [...] šādu palīdzību trešām valstīm saistībā ar Eiropas integrēto robežu pārvaldību, tostarp atgriešanās.
2. Aģentūrai [...] pēc vienošanās ar trešo valsti ir iespēja veikt pasākumus [...] minētās trešās valsts teritorijā [...].
3. Operācijas trešās valsts teritorijā iekļauj [...] gada darba programmā, **kuru valde pieņem saskaņā ar 100. panta 1. un 7. punktu**, un veic, balstoties uz operatīvo plānu, par kuru vienojusies Aģentūra un attiecīgā trešā valsts, un apspriežoties ar iesaistītajām dalībvalstīm. Šādu operāciju gadījumā [...] operatīvajam plānam, **kā arī visiem grozījumiem minētajā plānā**, jāpiekrīt dalībvalstij vai dalībvalstīm, kuras ir attiecīgās trešās valsts kaimiņos **vai kuras robežojas ar attiecīgās trešās valsts operācijas norises vietu**. [...] [...]

- 3.a Neskarot Eiropas Robežu un krasta apsardzes [pastāvīgā korpusa [...]⁷ dalībnieku izvietojumu saskaņā ar 55 līdz 58. pantu], dalībvalstu iesaistīšanās [...] operācijās trešo valstu teritorijā ir brīvprātīga. **[Ja dalībvalsts saskaras ar situāciju, kas būtiski ietekmētu valsts uzdevumu izpildi, vai arī ja iesaistīto darbinieku drošība nevar tikt garantēta tiktāl, ciktāl tas apmierinātu attiecīgo dalībvalsti, minētā dalībvalsts var nepiedalīties ar savu attiecīgo ieguldījumu operācijā attiecīgajā trešā valstī. Ja dalībvalsts atsaucas uz šādu izņēmuma situāciju, tā Aģentūrai rakstveidā sniedz vispusīgu informāciju par iemesliem un situāciju, un šādu informāciju iekļauj 65. pantā minētajā ziņojumā.⁸]**
- 3b. Šā panta 3. punktā minētajos operatīvajos plānos var iekļaut noteikumus par informācijas apmaiņu un sadarbību *EUROSUR* nolūkā saskaņā ar 76. panta 2. punktu un 90. pantu.
4. Aģentūra var sniegt palīdzību trešo valstu atgriešanas darbībās un nodrošināt to atgriešanas operāciju koordinēšanu vai organizēšanu, kuru laikā noteikts atgriežamo personu skaits tiek atgriezts no šīs trešās valsts citā trešā valstī. Šādas atgriešanas operācijas var organizēt, piedaloties vienai vai vairākām dalībvalstīm ("jauktas atgriešanas operācijas"), vai kā valsts atgriešanas operācijas, īpaši tad, ja to pamato Savienības neatbilstīgas migrācijas politikas prioritātes. Iesaistītās dalībvalstis un Aģentūra nodrošina, lai visas atgriešanas operācijas laikā tiktu garantēta pamattiesību ievērošana un piespiešanas līdzekļu samērīga izmantošana, proti, ar piespiedu atgriešanas uzraudzības speciālistu un trešās valsts piespiedu atgriešanas pavadīšanas speciālistu klātbūtni.

⁷ Turpat.

⁸ **Uz šo papildinājumu attiecas turpmākas sarunas turpmākās diskusijās par pastāvīgo korpusu.**

76. pants

Informācijas apmaiņa ar trešām valstīm EUROSUR ietvaros

1. Dalībvalstu nacionālie koordinācijas centri, kas minēti 21. pantā, un attiecīgā gadījumā Aģentūra ir kontaktpunkti informācijas apmaiņai un sadarbībai ar trešām valstīm *EUROSUR* nolūkā [...].
2. Šīs regulas 73. panta 2. punktā paredzētie noteikumi par informācijas apmaiņu [...] *EUROSUR* nolūkā [...] **attiecas uz:**
 - a) konkrētiem situācijas attēliem, kas tiek koplietoti ar trešām valstīm;
 - b) datiem no trešām valstīm, kurus var koplietot Eiropas situācijas attēlā, un šo datu koplietošanas procedūrām;
 - c) procedūrām un nosacījumiem, saskaņā ar kuriem trešo valstu iestādēm var sniegt *EUROSUR* sapludināšanas pakalpojums;
 - d) kārtību, kādā notiek sadarbība un informācijas apmaiņa ar trešo valstu novērotājiem *EUROSUR* nolūkā.
3. Aģentūras vai dalībvalsts, kura nav 73. panta 1. punktā noteiktā nolīguma puse, saistībā ar *EUROSUR* sniegtu informāciju nevar darīt zināmu trešai valstij saskaņā ar minēto nolīgumu, pirms nav saņemta Aģentūras vai minētās dalībvalsts piekrišana. Dalībvalstij un Aģentūrai ir saistošs atteikums darīt zināmu minēto informāciju attiecīgajai trešai valstij.

77. pants

Komisijas uzdevumi, kas attiecas uz sadarbību ar trešām valstīm

1. Komisija risina sarunas par 74. panta 3. punktā minētajiem statusa nolīgumiem saskaņā ar LESD 218. panta 3. punktu.

2. Komisija [...] sadarbībā ar dalībvalstīm un Aģentūru izstrādā paraugnoteikumus [...] par informācijas apmaiņu *EUROSUR* ietvaros [...] saskaņā ar 71. panta 2. punktu un 73. panta 2. punktu.

Komisija pēc apspriešanās ar Aģentūru izveido 74. pantā minētās darba vienošanās paraugu.

[...] [...] ²

[...] **3.** Pirms jauna 73. panta 1. punktā minēta divpusēja vai daudzpusēja nolīguma noslēgšanas attiecīgā/-ās dalībvalsts/-is Komisijai [...] **paziņo par tā noteikumu projektiem, kas saistīti ar robežu pārvaldību un atgriešanu** [...].

[...] **4.** [...] **Attiecīgās dalībvalstis paziņo Komisijai 73. panta 1. punktā minēto esošo un jaunu divpusējo un daudzpusējo nolīgumu noteikumus, kas saistīti ar robežu pārvaldību un atgriešanu, un Komisija [...] par tiem informē Padomi.**"

[...] **5.** Pirms valde apstiprina [...] darba vienošanās [...] starp Aģentūru un [...] trešo valstu kompetentajām iestādēm, Aģentūra par tām paziņo Komisijai, kura sniedz iepriekšēju apstiprinājumu. Pēc darba vienošanos noslēgšanas Aģentūra par tām paziņo Komisijai, kas par to informē [...] Padomi.

² **Iekļauts 5. punktā.**

[...]6. Aģentūra paziņo Komisijai par 75. panta 3. punktā minētajiem operatīvajiem plāniem.

Lēmumam izvietot sadarbības koordinatorus trešās valstīs saskaņā ar 78. pantu ir vajadzīgs Komisijas iepriekšējs atzinums. Par minētajām darbībām nekavējoties pilnībā informē Eiropas Parlamentu.

78. pants

Aģentūras sadarbības koordinatori trešās valstīs

1. Aģentūra trešās valstīs var izvietot ekspertus no saviem štata darbiniekiem ¹⁰, kā arī citus ekspertus kā sadarbības koordinatorus, kuriem jāparedz augstākā iespējamā aizsardzība viņu pienākumu veikšanas laikā. Tie veido daļu no vietējiem vai reģionālajiem Savienības un dalībvalstu imigrācijas sadarbības koordinatoru un drošības ekspertu sadarbības tīkliem, tostarp no tīkla, kas izveidots, ievērojot Regulu (EK) Nr. 377/2004. Pēc valdes lēmuma Aģentūra var paredzēt konkrētas sadarbības koordinatoru specializācijas – piemēram, atgriešanas sadarbības koordinatori – atkarībā no operatīvajām vajadzībām attiecībā uz attiecīgo trešo valsti.
2. Savienības ārējās darbības politikā prioritāti attiecībā uz sadarbības koordinatoru izvietojumu piešķir tām trešām valstīm, kuras, pamatojoties uz riska analīzi, uzskatāmas par neatbilstīgas imigrācijas izcelsmes vai tranzīta valstīm. Aģentūra uz savstarpējības pamata var uzņemt sadarbības koordinatorus, ko nosūtījušas minētās trešās valstis. Valde pēc izpilddirektora priekšlikuma katru gadu pieņem prioritāšu sarakstu. Sadarbības koordinatoru izvietojumu, balstoties uz Komisijas atzinumu, apstiprina valde.

¹⁰ Turpat.

3. Aģentūras sadarbības koordinators uzdevumi, ievērojot Savienības tiesības un pamattiesības, ietver kontaktu izveidošanu un uzturēšanu ar kompetentajām iestādēm trešās valstīs, uz kurām tie ir nosūtīti, nolūkā dot ieguldījumu neatbilstīgas imigrācijas novēršanā un apkarošanā un [...] atgriešanās[...], tostarp sniedzot tehnisko palīdzību trešo valstu valstspiederīgo identificēšanā un ceļošanas dokumentu ieguvē. Minētie sadarbības koordinatori cieši koordinējas ar Savienības delegācijām, ar dalībvalstīm saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 377/2004 un attiecīgā gadījumā arī ar KDAP misijām un operācijām.
4. **Trešās valstīs, kurās Aģentūra neizvieto atgriešanas sadarbības koordinators, Aģentūra var saskaņā ar 49. pantu atbalstīt atgriešanas sadarbības koordinators izvietošanu, ko veic kāda dalībvalsts, lai sniegtu atbalstu dalībvalstīm, kā arī Aģentūras pasākumiem.**

79. pants

Novērotāju dalība Aģentūras darbībā

1. Aģentūra ar attiecīgo dalībvalstu piekrišanu var uzaicināt Savienības iestāžu, struktūru, biroju, aģentūru vai starptautisko organizāciju un KDAP misiju un operāciju novērotājus piedalīties tās darbībās, jo īpaši kopīgās operācijās un pilotprojektos, riska analīzē un apmācībā, tiktāl, ciktāl viņu klātbūtne atbilst minēto darbību mērķiem, var sekmēt sadarbības uzlabošanu un paraugprakses apmaiņu un neskar minēto darbību vispārējo drošumu un drošību. Minētie novērotāji var piedalīties riska analīzē un apmācībā tikai ar attiecīgo dalībvalstu piekrišanu. Lai novērotāji varētu piedalīties kopīgajās operācijās un pilotprojektos, ir jāsaņem uzņēmējas dalībvalsts piekrišana. Sīki izstrādātus noteikumus par novērotāju dalību iekļauj operatīvajā plānā. Šie novērotāji pirms dalības minētajās darbībās saņem atbilstīgu apmācību, ko organizē Aģentūra.

2. Aģentūra ar attiecīgo dalībvalstu piekrišanu var uzaicināt novērotājus no trešām valstīm piedalīties tās darbībās pie ārējām robežām, kas minētas 37. pantā, atgriešanas operācijās, kas minētas 51. pantā, atgriešanas nodrošināšanas operācijās, kas minētas 54. pantā, un apmācībā, kas minēta 62. pantā, ja viņu klātbūtne atbilst minēto darbību mērķiem, var sekmēt sadarbības uzlabošanu un paraugprakses apmaiņu un neskar minēto darbību vispārējo drošību. Minētie novērotāji var piedalīties tikai ar attiecīgo dalībvalstu piekrišanu attiecībā uz 37., 43., 51. un 62. pantā minētajām darbībām un tikai ar uzņēmējas dalībvalsts piekrišanu attiecībā uz 37. un 54. pantā minētajām darbībām. Sīki izstrādātus noteikumus par novērotāju dalību iekļauj operatīvajā plānā. Šie novērotāji pirms dalības minētajās darbībās saņem atbilstīgu apmācību, ko organizē Aģentūra. Piedaloties Aģentūras īstenotajās darbībās, tiem jāievēro Aģentūras rīcības kodeksi.
-